

זה השער לה' צדיקים יבואו בו

מאמר

מגן ומושיע

יבואר בו עצה נאמנה וקלה להגנה
וישועה ולהתעוררות רחמי שמים עלינו

דברי אלוקים חיים, מזוקקים שבעתיים
מזיו תורתנו של האי קדוש וטהור, עמודא דנהורא
בוצינא קדישא, חסידא ופרישא, צדיק יסוד עולם
כבוד קדושת אדוננו מורינו ורבנו עטרת ראשינו ותפארתנו

מין רבי **אברהם אבא** זצוקלה"ה

בן כ"ק אדמו"ר הגה"ק ציס"ע עטרת ראשינו
מין בעל **צדקת יוסף** זצוקלה"ה

מפיטסבורג

הכתובה להשיג הקונטרס:
המכון להוצאת ספרי רבוה"ק
שע"י מוסדות פיטסבורג
קרית פיטסבורג – אשדוד

מאמר
מגן ומושיע

יבואר בו עצה נאמנה וקלה להגנה
וישועה ולהתעוררות רחמי שמים עלינו,
מפ"ק כ"ק
מ"ן אדמו"ר שליט"א מפיטסבורג

ק"ל ע"י

המכון להוצאת ספרי רבו"ק
קרית פיטסבורג - אשדוד

צילום השער של המהדורה שני' - תמוז, תשמ"ט

הקדמה למהדורה שני' – תמוז, תשמ"ט

בס"ד

ראשית דבר

עזרת אבותינו אתה הוא מעולם, **מגן ומושיע**,
להם ולבניהם אחריהם בכל דור ודור
(מתוך התפילה)

בחרדת קודש הננו מגישים לפני הציבור הרחב מאמר "**מגן ומושיע**", אשר ראה אור לפני כששה שנים ועתה זכינו בעזרת השי"ת להדפיסו שוב, ופנים חדשות באו לכאן. אמנם, כנחיצותו אז כן גם עתה, ואולי עוד יותר כאשר בעוה"ר הרימו שונאנו ראש והורגים ורוצחים ועושים שמות בעם היושב בציון, ובמעשים שפלים ונבזים קוטפים מכרם בית ישראל נפשות נקיות וטהורות, ה' ינקום דמם וירחם עלינו ממרום במהרה. ודעת לנבון נקל כי בתקופה הזאת צריכים לעורר רחמי שמים מרובים, ולעשות כל מיני טצדקי בכדי להוסיף זכויות לעם ישראל.

ובברכה אשר אנו נותנים לפניכם היום, טמונה הסוד הגדול לשמירה, ברכה והצלחה; **המגן** מכל הצרות וה**מושיע** בכל מצב ומצב. זכינו אשר רבינו שליט"א ינחנו במישור ויפקח עינינו להביט אל מול פני הישועה, אשר בידינו היא ובקלות אפשר לקיימו ולהמשיכו על עצמנו. על כן מי פתי אשר לא יחטוף בשתי ידים עצה נאמנה זו, ומיד יקיימנה על צד היותר טוב, ויוסיף ע"י זה שמירה, הגנה ועזרה אמיתית לעמינו הנתון בצרה ה' יצילנו, ויזכה להיות ממזכי הכלל וכמופת לרבים.

מובטחנו כי הדברים היוצאים מן הלב – לב קדוש וטהור הדואג וחרד בלי הפסק לגורל כל אחד ואחד מאתנו ורוצה אך

בטובתינו – יכנסו אל הלב, והשיי"ת ישלח עזרתו מקודש בקרוב,
ותחזינה עינינו בבנין בית מקדשנו ובבוא לציון גואל במהרה
בימינו, בחסד וברחמים אמן ואמן.

תמוז תשמ"ט

המכון להוצאת ספרי רבוה"ק

תוכן העניינים

פרק א ט

"אתה בחרתנו מכל העמים" ... - סוד ייחודו של עם ישראל

הגורם הראשי לשמירת צביונו וקיומו של עמינו, הרוחני והפיסי גם יחד / "ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת" ... / חומת המגן סביב העם היהודי / "כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים"

פרק ב יג

"הריני משתף שמי הגדול ביניהם – והם חיים!" – העצה והאמצעי לכך

"אתה בחרתנו", "רוממתנו" ו"קרבתנו" / "אני אעביר כל טובי על פניך" / כלי-הזין שלנו / דברי ה"חזון איש" זי"ע, שבדבריו נתנוצצה רוח הקודש... וחמירא סכתא מאיסורא!! / התעוררות הרחמים והרצון / סימן היכר / חותמו של השטן רח"ל!

פרק ג יט

"ויהי שם לגוי" – מלמד שהיו ישראל מצויינים שם...

השפעה ישירה על הנשמה / מלבושים שונים לשבת

פרק ד כא

מצב דורינו וחשיפתו היתירה לסכנות רוחניות, ובייחוד – המצב בארצינו הקדושה

חורים וקרעים במבצר התורה / לבותינו דווים ונפשותינו בוכות במסתרים / איך נתאפק? איך נשתוק?! / עומדים אנו לפני חידה סתומה, הדורשת חקירה ובדיקה... / שפעי הקודש / העצה / עלינו להכיר באמת ההיסטורית / כלי המחזיק ברכה / סכנת ההתבוללות בארצינו הקדושה / עד כמה אבדו החוטאים והמורדים הללו את החוש הבריא

פרק ה כז

**המסקנה המתחייבת – החוב הקדוש להלביש את
הנשמה היהודית במלבושים יהודיים, לכבוד ולתפארת,
למגן ולמושיע!**

קריאה קדושה! / האמצעי להרחבת דעת הקדושה

פרק א

”אתה בחרתנו מכל העמים...”

סוד ייחודו של עם ישראל

**הגורם הראשי לשמירת צביונו וקיומו של עמינו,
הרוחני והפיסי גם יחד**

בתוה"ק נאמר: "הן עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב" (במדבר כג, ט). היחודיות של עם ישראל בכל התקופות, למאז היותם לעם ה' – טמונה בפסוק זה. הבדידות בין העמים ואי ההתחשבות בין הגויים, הוא הוא הגורם הראשי לשמירת צביונו וקיומו הרוחני והפיסי גם יחד של עם ישראל.

אומות עד אין מספר וממלכות למכביר נעלמו במשך ימות עולם מעל במת ההיסטוריה ונכחדו מארץ החיים. עמים עצומים שמצודתם היתה פרושה על חבלי ארץ ענקיים, מלכים שמשלו בכיפה ושלטו שלטון ללא מצרים בעולם ומלואו – זכר לא נותר מהם במרוצת שנות ההיסטוריה ושמץ מגדולתם לא שרד. עם ישראל, הקטן, הצנוע, הנחבא אל הכלים – הוא העם היחידי שנותר חי וקיים במשך אלפי השנים עד עצם היום הזה.

אין זאת אלא משום שעם ישראל הוא היחידי, שהוקף במחיצות רוחניות טבעיות ובחומות עוז של קדושה וטוהר, אשר הגנו ומגינים עליו מפני התבוללות, ההכחדה הרוחנית ואיבוד הצביון המהותי המבדיל אותה משאר אומה ולשון.

”ושמך הגדול והקדוש עלנו קראת”...

בחגים הקדושים אנו אומרים בתפילותינו: ”אתה בחרתנו מכל העמים וכו' **ורוממתנו** מכל הלשונות וקדשתנו במצוותיך **וקרבתנו** מלכנו לעבודתך **ושמך הגדול והקדוש עלנו קראת**”.

הבה נתבונן בשלוש הבחינות הנזכרות: ”רוממתנו”, ”קרבתנו”, ”ושמך הגדול והקדוש עלנו קראת”. ”רוממתנו!” - זאת אומרת, שעם ישראל חי ונמצא באטמוספירה רוחנית ובדרגות עילאיות גבוהות יותר משאר אומות העולם.

”**קרבתנו!**” - זאת אומרת, שעם ישראל מצוי במחיצה **קרובה** יותר להקב”ה.

עובדות אלו, הן הגורמות הישירות באופן **טבעי** להתבדלות היהודית מכל הגויים ולרגש הזרות והגרות הנצחי, אותו חש יהודי בכל מקומות גלותו בין הגויים - והוא הוא גם רגש הזרות שחשים הגויים כלפיו. עצם העובדה שאנחנו ניצבים בדרגה גבוהה מהם ונמצאים במחיצה פנימית מהם, דיה כדי ליצור את מסך הזרות החוצץ ומבדיל בין יהודי לנכרי.

גם בהגדה של פסח אנו מוצאים רמז חד וברור לכך. אנו אומרים בהגדה: ”והיא שעמדה לאבותינו ולנו, שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותינו וכו' והקב”ה מצילנו מידם”. נשאלת השאלה **”והיא שעמדה”** - מי זו היא? על מה הכוונה! - אין זאת אלא שהכוונה לקטע שקודם לכן, ואותה סיבה שנאמרה קודם לכן, היא זו שעמדה לאבותינו ולנו! **הבה** נעיין איפוא מה נאמר לעיל.

ובכן, כך נאמר: ”ויאמר לאברם ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה” (בראשית טו, ג). הרי לנו איפוא ראייה ברורה כי דוקא הגרות היא הסיבה לישועתנו, היא סוד קיומנו וכח עמידתנו, וזה אף היה החיסון שמנע את התבוללותו של העם בין המצרים.

חומת המגן סביב העם היהודי

אך בטרם ניגש לברר מה הן אותן הגבלות ואותן מחיצות המגינות על קיומו של עם ישראל ברוח ובחומר, נתעכב עוד מעט להתבונן, כמה הפליגו חז"ל בגדרים וסייגים, כדי ליצור את אותה חומת מגן סביב העם היהודי מפניה של התבוללות בין העמים.

וכך מצינו בגמרא, במסכת שבת (דף יז ע"ב) "גזרו על פיתם ושמןם של עכו"ם משום יינם, ועל יינם משום בנותיהם". הביטו איזו החמרה בדקה מן הדקה! ראה אילו גזירות: על פיתם ועל שמנם – משום יינם, ועל יינם – משום בנותיהם!!!

ושם (בדף נו ע"ב) שנינו: "בשעה שנשא שלמה את בת פרעה, ירד גבריאלי (המלאך) ונעץ קנה בים ועלה בו שרטון, ועליו נבנה כרך גדול של רומי". מלכות רומי הרשעה, ששרפה את בית מקדשנו והחריבה את היכלנו – משום מה היא נבנתה! – משום שנשא שלמה את בת פרעה! נפתח סדק ופרצה להתבוללות, ומזה התחיל החורבן!

ובברכות (דף סג ע"א) שנינו: "כשירד חנינא בן אחי רבי יהושע לגולה, היה מעבר שנים וקובע חדשים בחוצה לארץ. שיגרו אחריו שני תלמידי חכמים, ר' יוסי בן כיפר ובן בנו של זכריה בן קבוטל". הם באו ושאלו אותו: "מפני מה אתה מעבר שנים וקובע חדשים בחוץ לארץ?" לאחר דין ודברים ממושך שהיה ביניהם, נענו אותם שני תלמידי חכמים והכריזו: חכמי ארץ ישראל שלחנו וציוונו: אימרו לחנינא שיחדול מכך, "אם שומע מוטב, ואם לאו – יהא בנידוי. ואימרו לאחינו שבגולה: אם שומעים מוטב ואם לאו – יעלו להר. אחיה יבנה מזבח וחנינא ינגן בכינור ויכפרו כולם ויאמרו: אין לנו חלק באלקי ישראל!" מיד געו כל העם בבכיה ואמרו: "חס ושלוש, יש לנו חלק באלקי ישראל".

"כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים"

שואלת שם הגמרא: "וכל כך למה?" מדוע יצאו חכמי ישראל בתקיפות כת רבה כנגד המגמה של עיבור שנים וקביעת חדשים

בחוץ לארץ? ומשיבה הגמרא: "משום דכתיב: (ישעיהו ב, ג) "כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים!"

גם כאן עמדה נגד עיני חז"ל החרדה מפני התבוללות חלילה, חז"ל לא הסכימו להעתיק את המרכז הרוחני של עם ישראל מציון ומירושלים אל ארצות הגולה. כי חששו, פן ושמא, חס ושלוס, יגרום הדבר להתבוללות בין הגויים אדוני הארצות ההן – עלולים הדברים להגיע עד שיכפרו חלילה באלקי ישראל. כי העם היהודי חייב לזכור את גלותו תמיד, ולא לנסות להתאזרח בכל דרך שהיא, בארץ גלותו.

רואים אנו, אם כן, כמה חמור היה חשש מפני התבוללות בעיני חז"ל הקדושים, וכמה מאמץ השקיעו כדי להקים ולבנות סכרים וחומות להגן על העם מפני מגמה מסוכנת זו. כי בכך תלוי כל עצם קיומה של האומה. זהו הכח הנצחי ששמר על העם מכליה גופנית ורוחנית. העובדה שעם ישראל נותר מבודד בין העמים ובלתי מתבולל בתוכם, עמדה לו להחזיק מעמד איתן בסערות ותהפוכות ההיסטוריה, ולהשאר עם חי וקים באמונתו ובתורתו עד עצם היום הזה, בסייעתא דשמיא.

פרק ב

"הריני משתף שמי הגדול ביניהם – והם חיים!" – העצה והאמצעי לכן

"אתה בחרתנו", "רוממתנו" ו"קרבתנו"

עתה נשוב לדברים שפתחנו בהם: "אתה בחרתנו", "רוממתנו", "קרבתנו", "ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת". זאת אומרת, שאותו מסך המבדיל, המגן על עם ישראל וחוצץ בינו לבין אומות העולם תלוי בכך ש"שמך הגדול והקדוש עלינו קראת". כאן טמון הרמז המגלה לנו מהי חומת המגן שלנו. ה"אתה בחרתנו", ה"רוממתנו" וה"קרבתנו", כפי שכבר תהינו לעיל על קנקנם – הינם תוצאה מן ה"ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת".

הבה אם כן, נתבונן, במה נקרא עלינו שמו הגדול והקדוש של הקב"ה?

ובכן, בירושלמי, במסכת תענית (פ"ב ה"ו) אמרו: "כך אמר הקב"ה: אם אני מניח את ישראל כמו שהם, יהיו נבלעים בין האומות, אלא הריני משתף שמי הגדול ביניהם – והם חיים".

בתורה, בפרשת כי תשא, אנו מוצאים את משה רבינו ע"ה אומר לפני הקב"ה: "אם אין פניך הולכים אל תעלינו מזה" (שמות לג, טו). מה השיב לו הקב"ה: "אני אעביר כל טובי על פניך וקראתי בשם ה' לפניך" (שם שם, יט). נשאלת השאלה: מה ביקש משה מלפני הקב"ה, ומה השיב הקב"ה על בקשתו? משה רבינו ביקש "אם אין פניך הולכים". והקב"ה השיבו "אני אעביר כל טובי על פניך", מה הקשר בין הבקשה לתשובה?

”אני אעביר כל טובי על פניך”

אלא, רש”י אומר על הפסוק ” וקראתי בשם ה' לפניך”: ”אלו י”ג מדות”. וידוע מהגמרא, מסכת ראש השנה (דף י”ג ע”ב) שבמידות אלו מעוררים רחמי שמים. וכתוב בשם האר”י הקדוש, שהזקן מרמז על י”ג מדות, ושתי הפאות על ”ה' ה””. לפי זה מובנים הדברים כפתור-ופרח: משה רבינו ביקש מהשי”ת, ששמו הגדול והקדוש ילוה את עם ישראל תמיד וימתיק מעליו את הדינים המתעוררים כפעם בפעם. על כך השיב לו הקב”ה: ”אני אעביר כל טובי על פניך” – את הכח הזה של ”טובי” להמתיק הדינים, הריני מעביר אותו **על פניך** בדמותם של הזקן והפאות, ”וקראתי בשם ה' לפניך” לפנים שלך אקרא בשם ה' – על ידי הזקן והפאות המרמזים, כאמור, ל”יג מידות ולה' ה'. יקרא שם ה' על פניו של היהודי, ויש בכוחו עי”כ להמתיק את הדינים.

ובמדרש רבה, פרשת פקודי (פרשה נא סימן ח), אנו מוצאים כך: ”כיון שקבלו ישראל את התורה, הלבישם הקב”ה מזיו הדרו. ומה היה הלבוש? ר' יוחנן אומר: עטרות הלבישם. ורבי שמעון בן יוחאי אומר: כלי-זין נתן להם והשם הגדול חקוק עליו”.

וירושלמי הנ”ל: ”הריני משתף שמי הגדול ביניהם והם חיים” והמדרש הזה: ”כלי-זין נתן להם והשם הגדול חקוק עליהם” – שתי המימרות האלו לדבר אחד נתכוונו! אותם זקן ופאות, הרומזים לשם הגדול והקדוש – הם שניתנו לעם ישראל להוד והדר ולכלי-זין, וזהו: ”הריני משתף שמי הגדול ביניהם והם חיים”!

כלי-הזין שלנו

ההתבדלות הזו, הצורה החיצונית והלבוש היהודי, כשהם שונים משאר האומות, כשהם מקוריים, מסורתיים ומאפיינים את דמותו ואת קלסתרו של היהודי – הם כל-הזין המגינים. והיא היא העצה והאמצעי ל”והם חיים”, לקיומם וחיותם עד היום הזה. וכמש”כ בתורה לגבי משה רבינו ע”ה: ”וירא אהרן וכל

בני ישראל את משה והנה קרן עור פניו וייראו מגשת אליו" (שמות לד, ל), וכן הוא לגבי כל ישראל, כמש"כ "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך" (דברים כח, י). וזה מה שאנו אומרים בתפילה: "רוממתנו", "קרבתנו", "ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת"; במה רוממתנו? במה קרבתנו? במה הבדלתנו מכל האומות? - בכך ששמך הגדול והקדוש עלינו קראת - באותם זקן ופאות שנתת לנו על פנינו, על חזותנו היהודית, שהם רומזים אל השם הגדול והנורא.

דברי ה"חזון איש" זי"ע, שבדבריו נתנוצצה רוח הקודש... וחמירא סכנתא מאיסורא!!

ועדיין צריכים אנו להודיע בשער בת רבים, מה שראיתי בשם גאון ישראל ה"חזון איש" זי"ע שבדבריו נתנוצצה רוח הקודש, שכאשר היו הפרעות בארה"ק ל"ע בשנת תרפ"ט ונהרגו אז כמעט כל בני ישיבה ידועה הי"ד התבטא ואמר שסיבת הדבר נעוצה בעובדה שהתלמידים שבאו מחו"ל ללמוד בישיבה ההיא היו מגלחים זקנם! עכדה"ק (ספר הדרת פנים - זקן עמו' שז). והרי הדברים נוקבים ויורדים עד התהום, מזעזעים ומחרידים את הלבבות.

אי לזאת, בזמננו, כשאנו מסובבים ומוקפים בשונאים, העומדים כל שעה מוכנים לשלוח בנו רח"ל חיצו מות ולטרוף אותנו כחיתו יער, בגלוי ובסתר, בפצצות ומוקשים, וסכנת מלחמה מרחפת על עם ישראל, וכלנו שרויים במתח של איומים ופחדים, הרי מחוייבים אנו לשמור על חיינו בכל התחבולות ובכל העצות! ואם גדולי הדור מגלים לנו את הסוד, שגידול הזקן והפאות מעוררים רחמים עלינו והם לנו לחומת מגן ושמירה, הרי אנו מחוייבים בזה מצד מה שכתוב: "ונשמרתם מאד לנפשותיכם" (דברים ד, טו), וחמירא סכנתא מאיסורא!

התעוררות הרחמים והרצון

ועוד, ידוע שאין כח ישראל אלא בפיו, בתורה ובתפילות, ואלה הם כלי-הזין היותר יעילים שלנו, וידוע התרגום בפרשת ויחי, עה"פ: "אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי" (בראשית מח, כב), ומתרגם: "בצלותי ובבעותי". והנה התקבלות התפילות היא ע"י רחמים ורצון, כמו שאנו אומרים: "אבינו מלכינו קבל ברחמים וברצון את תפילתנו", הילכך, אם התפילות הללו יוצאות מפיות המסובבים בזקן ופאות הרי הן מעוררות את הי"ג מידות של רחמים. וזה גורם גדול שתהינה מקובלות למעלה. ואפשר גם לומר רמז נאה על כן: "זקן ופאות" עולים בגימטריא: "רחמים ורצון" חושבנא דדין חושבנא דדין!

לפיכך בזמננו אנו, כשאין לנו להשען אלא על אבינו שבשמים, ואנו זקוקים לדפוק על שערי שמים בתפילות ותחנונים, ובס"ד מפינו אנו חיים, אין לנו עצה יותר הוגנת מלהוסיף זכות וכח וחשיבות לדיבורים הקדושים היוצאים מפינו, והרי זו מצוה שהזמן גרמא, להדר ולפאר את "פני ישראל" בצלם אלקים אמיתי, כדי שיקויים בנו מש"כ: "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך" (דברים כח, י).

סימן היכר

אמנם לפני שנמשיך, יש צורך לעורר תשומת ליבם של אותם החרדים לדבר ה', שמגדלים הזקן וממשיכים עליהם צלם אלוקים, שיעשו עבודה תמה ונקיה, ז"א, שיגדלו גם פאות ולא רק זקנם, כדי שיהיה עול מלכות שמים בשלימות. כי כבר נעשה גידול הזקן ענין מודרני ואופנה חדשה גם אצל אוה"ע. ולכן בכדי להכיר שהוא זקן יהודי, שמגדלו מנקודת הדת והמסורת, מוכרחים לגדל גם פאות, דבר שנהוג דוקא אצל היהודים. וזה יעיד על דרגת הזקן.

חותמו של השטן רח"ל!

ועוד יותר מזה יש להזהר שלא לגדל בלורית, כי בנוסף ללאו של "ובחוקותיהם לא תלכו" (ויקרא יח, ג) הלא זה מגרע מחשיבות הזקן! כי הבלורית מוכיחה שהוא סתם כן מחבב שערות מגודלות, ונמצא גם הזקן שאינו אלא בגדר ה"אופנה"! וזאת אומרת שהזקן אינו זקן, אלא סתם שערות (לא משום מצוה ולא משום התבדלות מאוה"ע. ואין זה כבר מגן ומחסה ליהודים אלא אדרבה זה מעשה לסתור וגורם את ההיפך, כי בבלורית הוא נושא על עצמו חותמו של השטן ר"ל).

ואפשר שע"ז התכוונו חז"ל, ש"הקב"ה מדקדק עם צדיקים כחוט השערה" דוקא. ובאמת לא יובן איך מתאים לעם חכם ונבון, שע"י שערות זולות, פאר הבל, משחיתים ומקלקלים צלם אלוקים, יקר, קדוש וטהור? הלא אם הכל ב"ה טוב ויפה וכל הקומה נבנית כבר ע"פ התורה המסורה, למה מניחים לשטן לטפס ולעלות דוקא על הגג!?

פרק ג

"ויהי שם לגוי" -

מלמד שהיו ישראל מצויינים שם...

השפעה ישירה על הנשמה

הואיל ונתבררה לנו חיוניותה ונחיצותה של הצורה היהודית, נלמד מכאן גם את חשיבותו ויעילותו של הלבוש היהודי המסורתי. וכבר אמרו חז"ל על אבותינו בעודם בגלות במצרים על הפסוק (דברים כו, ה) "ויהי שם לגוי" - "מלמד שהיו ישראל מצויינים שם" (ילקוט שם). וכן אמרו חז"ל שלא נגאלו ישראל ממצרים אלא על שלא שינו את שמם, לשונם, ומלבושם (ויקרא רבה פרשה לב סימן ה, פסיקתא זוטא שמות ו, ו).

וראה איזה פלא: על כך ששמו של אדם הוא חיותו, מעיד לנו כתוב מפורש בפרשת בראשית: "נפש חיה הוא שמו" (בראשית ב, יט). על הלשון – מעיד לנו הכתוב: "ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה". (שם שם, ז) ותרגומו: "לנפש ממללא". ועל הבגדים, מצינו בגמרא (שבת קי"ג ע"א): "ר' יוחנן קרי למאניה (לבגדיו) מכבודתי". והנה ידוע ממפרשי התורה, שתיבת "כבוד" מורה על הנשמה. כמו הפסוק בתהלים: "למען יזמרך כבוד" (ל, יג) והפסוק "עורה כבודי" (שם נו, ט). וא"כ כשר' יוחנן קרא למאניה "מכבודתי" – הרי זה רמז ברור לכך שהבגדים מורים ומשפיעים על הנשמה הקרויה "כבוד".

מלבושים שונים לשבת

ומכאן שבגדיו של אדם משפיעים באופן ישיר על נשמתו, ומחיים אותה, ואף שומרים עליה. ואפשר לומר שלכן אחז"ל במס' שבת (שם) "לא יהא מלבושך של שבת כמלבושך של חולי".

זאת משום שהמלבוש הוא השומר על אופיה של הנשמה היתרה, ולכן היא זקוקה למלבושים מיוחדים. וכן נאמר בזמירות: "יום זה **מכובד** מכל ימים" כלומר, שנשמתו (= כבוד) של יום השבת קודש מיוחדת משאר הימים, וממילא גם מלבושי השבת (= מכבודותי) מיוחדים משאר ימים.

פרק ד

מצב דורינו וחשיפותו היתירת לסכנות רוחניות, ובייחוד – המצב בארצינו חקדושה

חורים וקרעים במבצר התורה

והנה, בזמנינו, בעוה"ר, ע"י זדון החילוניים נפרצו חומות התורה והיראה ונהרסו מצוות רבות והושבתו מנהגי ישראל קדושים ונשכחו דרכי האמונה ונתעקמו שבילי המסורה, וכמעט רוב הדור תעו בישימון דרך אשר לא שערום אבותינו מעולם. הנה, כל זאת נסתבכה ע"י שבראשונה התירו לעצמם להקל בגדרים וסייגים קטנים, ופרצו סדקים במבצרי התורה, ואח"כ חורים וקרעים בשריונם של גיבורי הרוח. וכה הלכו והתדרדרו מדחי אל דחי, וגררו גם אחרים עמהם, היום אמרו עשה כך ומחר אמרו עשה כך, עד שהיום אומרים לך ועבוד ע"ז ממש רח"ל. כי כל המוחות שנתרוקנו מהתורה, נתמלאו רח"ל עם כל מיני דעות כוזבות ואמונות שפלות. עד שנתגלגל הדור היתום הזה, וירד מאיגרא רמה לבירא עמיקתא כשעיר לעזאזאל רח"ל, מראש ההר לתהום רבה, עד שלא נשאר אבר שלם בכל קומת המוני בית ישראל.

לבותנו דוויים ונפשותינו בוכות במסתרים

אמנם, אין כל ספק שמחויבים ללמד סניגוריה וזכות על כל דור ודור, כי על כל מצב ומצב שייכת קביעת חז"ל: "אע"פ שחטא ישראל הוא" (סנהדרין מד, ע"א). ומכיון שהם בדרגת ישראל הרי כבר אמרו חז"ל: "חביבים ישראל שנקראים בנים למקום" (אבות פ"ג מ"ד). ולכן מחויבים אנו לזכור ולהזכיר שלדאבונינו הגדול, הרבה סיבות היו ששברו את האיתנות והיציבות המורשות לנו

מכל הדורות הקדושים הקודמים. ומה שלא שמעו את מנהיגי ישראל הקדושים, היה רק מקוצר רוח ומעבודה קשה וכשל כח הסבל. אבל זה ברור, שלא נשתנה ח"ו מהותם או טבעם, וכבר אמרו חז"ל: "גמירי, טבא לא ליהוי בישא" (ברכות כט ע"א). וחזקה טובה לישראל שבודאי יחזרו בתשובה. ובפרט שכבר הובטח לנו בתורה"ק בפרשת נצבים (דברים ל, ח) "ואתה תשוב ושמעת בקול ה'". כך אנחנו מלמדים זכות, אבל לבותינו דוויים ונפשותינו בוכות במסתרים.

איך נתאפק? איך נשתוק?!

כי מי גבר הרואה בעני עמו ובמצבו החרב וההרוס, ויכול להבליג על כל זה? איך נתאפק, איך נשתוק? איך נשב בחיבוך ידים? מה נעשה לשמו הגדול יתברך המחולל ברבים? מה נעשה לתורתנו הקי' מקור חיינו המונחת בקרן זוית ברובא-דרובא של קהילות ישראל? ומה נגיד על אסונו האיום והנורא של ישראל, שהי' תמיד ממלכת כהנים וגוי קדוש, ולפתע פתאום ירד מגבהי מרומים. והתבולל בגלות, וגם בארצינו, להיות ככל הגויים, ועוד שפלים וגרועים מהם, חולין-דחולין, רומסים וטורפים כל הקדוש בישראל בלי חמלה ומצפון. ובלי כל טיפת אחריות כלפי הקב"ה הטוב והמטיב עמנו וכלפי הורינו ואבותינו שסבלו בכל אורך גלותם ועמדו בכל מיני נסיונות קשים ומרים בכדי להמשיך באמונתם הטהורה ולשמור על אופיה של אמונתנו הקדושה.

אמנם, ברוך השם שלא עזב חסדו ואמיתו ולא השבית ח"ו גואלי התורה והיהדות, והוא ית"ש עומד ושותל בכל דור ודור גדולי תורה ויראה אמיתיים, המוסרים נפשם ומקדישים חייהם וזמנם ומרצם למען הרמת קרן התורה ולהפיץ מעיינות התורה והיראה בתוך כל שכבות העם. ותהלה לשם יתבי' שאנחנו עדים חיים, שגם דורינו לא נתאלמן ולא נתייתם ח"ו. וגדולי הדור מחוללים נפלאות בשדה החינוך, והשפעת התורה על חיי היום יום הולכת ורבה בס"ד.

ברם, דא עקא, שעדיין הפרוץ מרובה על העומד, ורוב ישראל רחוקים עדיין מתורה ומצוות, ואינם חיים על פי המסורה, ולא שבו בנים לגבולם עדיין.

עומדים אנו לפני חידה סתומה, הדורשת חקירה ובדיקה...

והנה, עומדים אנו לפני חידה סתומה הדורשת חקירה ובדיקה, והיא, הלא כפי הכוחות הגדולים והמרובים שהשקיעו חכמי ישראל וקברניטיה היה כבר עם ישראל צריך להיות מלא וגדוש בתורה ויראה, וממזרח שמש עד מבואו היו צריכים להיות כולם קרובים אל ה' באמונה פשוטה וטהורה ובקבלת עול מלכות שמים שלימה, ואיך יתכן, שעדיין הנהגת הקהילות מסורה בידי החילוניים ורוב-רובם של ילדי ישראל לומדים בבתי ספר חילוניים, מתחנכים ומושפעים ע"י ליצני הדור, קלי הדעת, מינים ואפיקורסים, שהשטן מרקד ביניהם?

אך אחר חשבון-נפש עמוק ורציני, עלינו להסיק, שהרבה כוחות הנפש שהושקעו והרבה שפעי קודש שהושפעו, הגם שהיו טהורים ובהירים, קולעים השערה, בכ"ז נסתננו ואזלו לאיבוד, ומאיזה סיבה שהיא, לא נשתרשו ולא הצמיחו ולא עשו פרי.

שפעי הקודש

וכאן הבן שואל, מה נשתנו ההשפעות אלו מאלו? הלא כולם דברי אלוקים חיים, מדוע בדורות קודמים רב היה היבול שהניבו דבריהם של גדולי ישראל יותר מן הדורות הנוכחיים הללו? ובעל כרחינו עלינו לבוא למסקנא ולתלות החסרון במצבם של המקבלים והמאזינים, שלא שמרו על דברי החכמים והמשפיעים שלא יצטננו ושלא יכבו ושלא יתאדו ושלא ילכו לריק, כי לא נעשו הגדרים והסייגים הנכונים – קירות הבטחון וחומות המגן.

העצה

לפיכך, בכדי להבטיח בס"ד שמלאכת שמים וכל עבודת הקודש יצליחו וישיגו מטרתם המלאה, עלינו להזהיר על דברים קטנים שבני אדם מזלזלים בהם, שבאמת לאמיתה הם הם היסודות הגדולים והעמוקים לדברים העומדים ברומו של עולם. והם הם גדרי התורה ומגיניה. הם הם הכלים המחזיקים כל הברכות לישראל. וכבר למדונו חז"ל, שיעקב אע"ה מסר נפשו וחזר להציל פכים קטנים, וזה להורות, שדוקא הדברים הקטנים הם שזקוקים לשמירה יתירה, ועליהם אנחנו מצווים למסור את נפשינו ממש, כי הם השרשים הדקיקים שבהם טמון ואגור כח ויסוד הצמיחה, הם הם יונקי הלחות וכוחות הפריון מן המקור. והם הם המספקים חיות ורעננות לשרשים הגדולים, ולכן הם המגינים והמבטיחים גידולו וקיומו של האילן על ענפיו, ועל עליו ופירותיו.

עלינו להכיר באמת ההיסטורית

ולכן, אף שמצד הדין יש אופני היתר לגילוח הזקן והפאות, וע"כ גידולם נראה לכאורה כמצוות קלות של הידור, שאדם דש בעקביו, אבל עלינו לדעת את האמת ההיסטורית של עם ישראל, שדוקא הזקן והפאות עשו אותנו לחטיבה מיוחדת, והם שהזכירונו תמיד, בכל עת ובכל שעה ובכל מקומות פזורינו – שיהודים אנחנו, ושלכן נוצרנו, להיות עם סגולה, מובחר ומרומם, מובדל ושונה מכל העמים! ובכח התודעה הזאת עמדנו בכל הנסיונות של הכלל ושל הפרט, והחזקנו מעמד.

כלי המחזיק ברכה

היוצא לנו מזה, שההופעה החיצונית שלנו שימשה לנו ככלי המחזיק ברכה לכל התורה והמסורה ולכל היצירה הרוחנית שלנו. כי היא בבחינת "אור המקיף" המאסף ומכיל כל פרטי המצוות והמעשים הטובים, ומגין עליהם שלא יאבדו חלילה, מאוצרו של

עם ישראל. וכבר אמרו חז"ל (יבמות כא, ע"א) "אדם משמר פרדס: משמרו מבחוץ – כולו משתמר, משמרו מבפנים – שלפניו משתמר שלאחריו אינו משתמר". הרי לנו שהשמירה המעולה היא דוקא זו שמבחוץ בהופעה החיצונית, שכן היא הערובה היחידה לשמירה כוללת מבית ומבחוץ.

סכנת ההתבוללות בארצינו הקדושה

ואל יפתוך חטאים, שכ"ז שיידך בחו"ל בין הגויים, ששם יש מקום לחשוש להתבוללות, מה שאין כן בארה"ק, שגבולות הארץ שומרים עלינו והיינו לעם אחד. הס מלהזכיר זאת! כי הרי כולנו יודעים, שקמו תרבות אנשים חטאים, דוקא פה בפלטינו של ממ"ה הקב"ה, הרוצים להיות ככל הגוים, ולבלול את ארה"ק בין שאר הארצות, ולהשוות ולהדמות אותה אליהם, בכל חוקותיהם ובכל מנהגייהם הזרים והטמאים. וזאת היה גם עד עכשיו, בזמן שסגורים היו הדרכים אל המדינות השכנות, ואין יוצא ואין בא ואין קשר אתם, וכל הגויים שסביבותינו עויינים ועומדים עלינו לכולתנו רח"ל, וא"כ עאכ"כ עכשיו כשנשתנו קצת היחסים המדיניים כלומר לטובה, בודאי הוכפלה סכנת התבוללות עם התרבויות הזרות, עד שהגיע לסכנת נישואי תערובת רח"ל, כי אם אך נפתח סדק צר למצרים, מיד הקלים והריקים דוחקים ורוצים לראות את הנהוג שם ולחקות מעשיהם רח"ל.

עד כמה אבדו החוטאים והמורדים הללו את החוש הבריא

ותסמר שערות ראש, עד כמה אבדו החוטאים והמורדים הללו את החוש הבריא להגן על עצם קיומו של עם ישראל. ונוצר עתה מצב כה מסוכן, עד שכאן באר"י החשש מפני התבוללות יותר גדול מבחו"ל. מה גם שבארצות הגויים ההתבוללות היא ענין פרטי התלוי ברצונו של כל יחיד, וע"כ הולכת באטיות יחסית, אבל לצערנו ולדאבונינו הגדול, פה בארצה"ק, שיטת ההתבוללות מחוזקת ומעודדת ע"י משרדי הממשלה, ועלולה ח"ו לכבוש את

הרבים בקצב מהיר, ביד חזקה ובזרוע נטויה, אוי לאזנים שכך שומעות ואוי לעינים שכך רואות.

ואם משוכנעים אנחנו, שבחז"ל היינו זקוקים לגדרים וסייגים, הרי ברור שפה בארה"ק, ההכרח לזה עכשיו הוא כפול ומכופל. כי מהרסי הדת ומחריביה יוצאים ממנו, השם ישמרנו.

פרק ה

המסקנא המתחייבת - החוב הקדוש להלביש אה הנשמה היהודית במלבושים יהודיים, לכבוד ולתפארת, למגן ולמושיע!

קריאה קדושה!

אנו קוראים בזאת איפוא לאחינו בני ישראל כולם, ובתוכם לבני הישיבות הקדושות, לשאת ברמה את דגל היהדות! לגדל זקן, לגדל פאות, ללבוש מלבושים יהודיים המקובלים בכל הדורות, חלילה לנו להתבייש בכך! חלילה לנו לראות זאת כחרפה, חס ושלום, "ואל יבוש מפני המלעיגים עליו בעבודת ה'" (שו"ע או"ח סי' א סעי' א) "ויגבה לבו בדרכי ה'" (דבה"י ב' יז, ו). ההופעה היהודית המסורתית – כבוד היא לנו! גאווה היא לנו! גאווה יהודית! גאותו של העם הנצחי במסורתו הנצחית!

חוב קדוש מוטל עלינו ועל משפחותינו, להיות יהודים שלמים, מבית ומחוץ, מלאים תורה ומצוות ומעשים טובים ומאירים את העולם כולו בכבוד הדר חזותנו היהודית. ועל נשי ובנות ישראל – שעליהן אמרו חז"ל: "בינה יתירה ניתנה לה לאשה" (נדה מה, ע"ב), בודאי חוב גדול וקדוש מוטל עליהן להשפיע בעם ישראל יראת ה' טהורה ע"י צניעות ועדינות.

האמצעי להרחבת דעת הקדושה

חז"ל אומרים: "כלים נאים מרחיבים דעתו של אדם" (ברכות נו ע"ב). כלים הכוונה לבגדים. ואם בסתם בגדים אמרו חז"ל שמרחיבים את הדעת – עאכו"כ בבגדים יהודיים בתלבושת של יהדות, שהם מרחיבים את דעת הקדושה ומרבים יהדות בליבו

של אדם. כיצד אפשר א"כ שלא להלביש את הנשמה היהודית במלבושים יהודיים!?

ולבד מהערך העצמי שיש לכך, הרי יש בזה גם מעין "פרסומת" בדרך של כבוד למסורת היהודית, הפגנה והזדהות עם תורתנו הקדושה, וזוהי גם הסיבה שהניעה אותנו ליזום את "מבצע הטלית" כאן באשדוד, שכל יהודי ילך בשבת לביה"כ וישוב ממנו כשהוא מלובש בטליתו בחוצות קריה. כי בזה אנו מרימים את דגל התורה והיהדות, ובזה אנו מפגינים קבלת עול מלכות שמים. העטיפות הקדושות האלו הן הן בגדי כהונה ומלכות לממלכת כהנים וגוי קדוש, והם הם המעמידים אותנו על גגלינו ושומרים על ייחודינו וקיומנו ועל הקשר ההדוק בין ישראל לבין אבינו שבשמים ית"ש.

ויהי רצון, שחומות המגן הללו של עם ישראל, יגינו עלינו כחומת אש סביב, עד יבוא משיח צדקינו לגאלינו במהרה בימינו, ונצא לקבל פניו בפנים יהודיים אמיתיים ובתלבושת יהודית מסורתית לכבוד ולתפארת.

צילום השער של המהדורה ראשונה - שנת תשמ"ג

קונטרס

מגן ומושיע

דברים שנאמרו

מפכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מפיטסבורג

בדבר חשיבות גידול זקן ופיאות

שנת תשמ"ג

הקדמה למהדורה ראשונה – שנת תשמ"ג

אקדמות מילין

מגן ומושיע להם ולבניהם אחריהם בכל דור ודור
(מתוך התפילה)

ישמור המגן ויעזור המושיע להם ולבניהם אחריהם אם תשמעו בנים
מוסר חכמים, ותקשיבו להבין מוצא שפתם, כי נופת צופים יהגה חכם,
ולשונם תדבר מישרים, אושר הנחילו לנו, ברכה לימות עולם, באר חפרוה
שרים, כרוה נדיבי עמינו, לשתות ממנו כל צמא, לדעת חכמה ומוסר, כי
חיים הם למוצאיהם, מרפא לגוף ונפש, הוא הקונטרס הקטן בכמותו, ורב
באיכותו, כשמו כן הוא, „מגן ומושיע“ לכל החוסים בו, חוצבי להבות אש,
שיצאו מפכ"ק מרן רבינו שליט"א בלבת אש, ונכתבו ע"י אחד השומעים,
אלו הדברים – דברי אלקים חיים, אמרות טהורות כספירים מאירים,
מפז ומפנינים יקרים, יהא רעוא, מן קדם אבוהון דבשמיא, כי כשם שמן
הלב הדברים יוצאים, כן אל הלב הם נכנסים, להם למגן ומושיע, מאדון
המושיע, ויקרב קץ הישועה, כי ארכה לנו הישועה, ויחיש בנין בית מקדשנו
ותפארתנו, בביאת גואל צדקנו במהרה בימינו.

יו"ל ע"י מכון להוצאת ספרי רבוה"ק.